

OP2 Jatko- opinnot, tulevaisuus ja työelämä

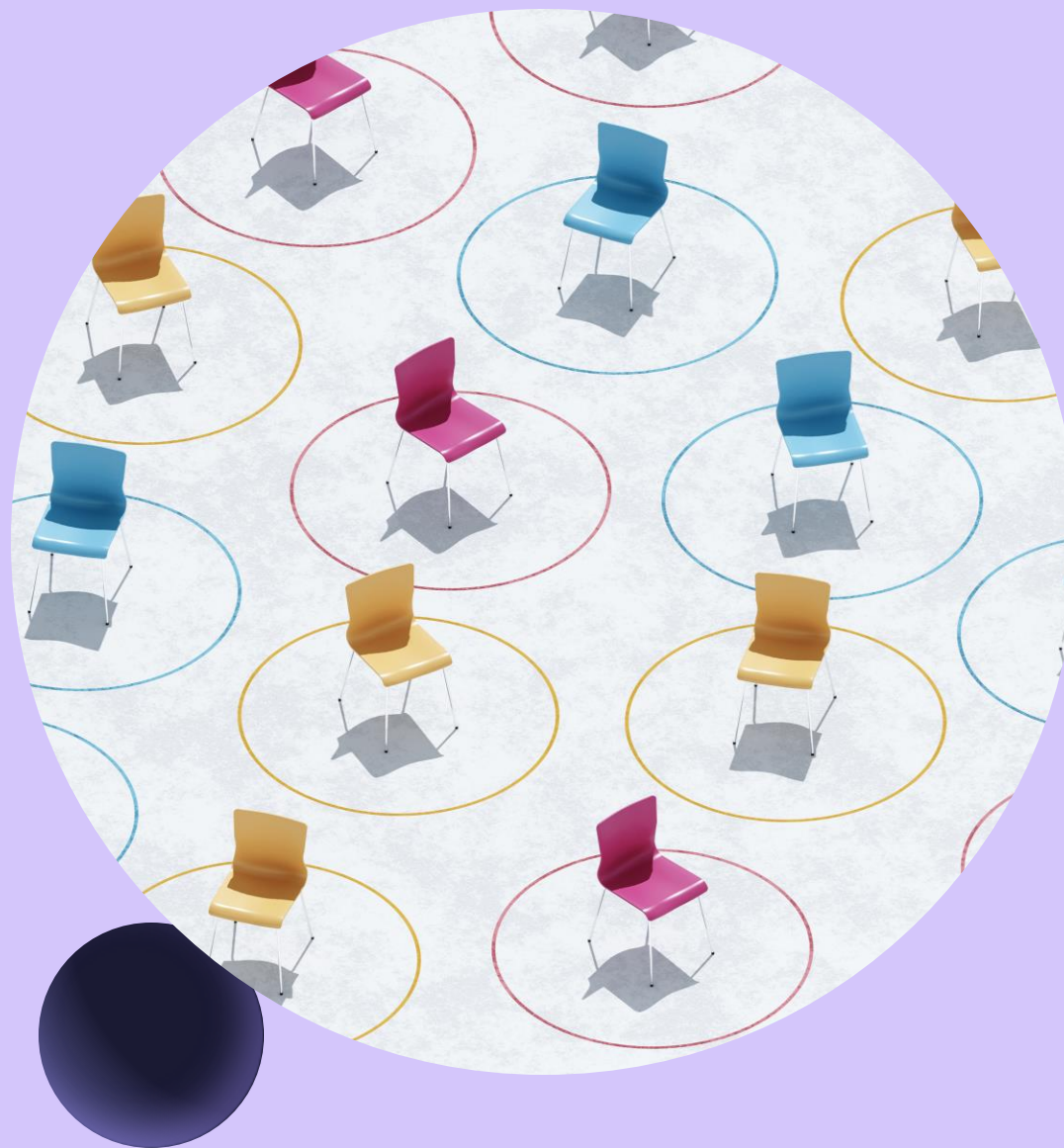

Opintojakson suorittaminen

- Opintojakso on pakollinen ja arvioidaan S = suoritettu / H = hylätty
- Suoritusmerkinnän edellytyksenä on:
 - + Tehtäväksi annetut harjoitukset Studeosta on tehty ja palautettu asianmukaisesti 3. jakson loppuun mennessä
 - + Opiskelija on osallistunut ohjauskeskusteluun
 - + Opiskelija on osallistunut vähintään 4 alaesitykseen ja tehnyt niistä raportit Studeon harjoituksiin

1.tunti Opiskelijavalinnat ja yhteishaku

Opiskelupaikan hakeminen ja
vastaanottaminen sekä
valintatavat korkea-asteen
yhteishaussa keväällä 2026

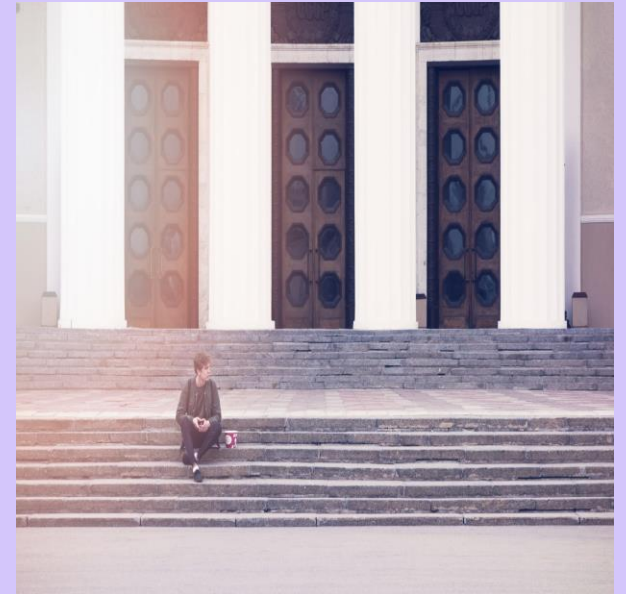
Opiskelijavalinnat korkea-asteelle

- Valintatapoja korkea-asteelle on useita
 - Todistusvalinta yo-arvosanojen perusteella
 - Valintakoevalinta
 - Muut tavat, esim. suoravalinta, kilpailumenestys, avoimen väylä, valintakurssit, näyttöreitit
- Hakija on automaattisesti mukana hakukohteidensa todistusvalinnassa, lisäksi voi osallistua esim. valintakokeeseen.
- Erityisjärjestelyt haettava yleensä jokaiseen valintakokeeseen erikseen hakuajan aikana tai viimeistään 31.3.2026 (tarkasta oman hakukohteesi osalta)

Ensikertalaiskiintiöt

- **Ensikertalainen** = **henkilö, jolla ei ole suomalaisessa korkeakoulussa** suoritettua korkeakoulututkintoa tai vuoden 2014 jälkeen **vastaanotettua korkeakoulupaikkaa.**
- Korkeakoulujen on varattava osa aloituspaikoista ns. ensikertalaisille.
- Todistusvalintapaikoista valtaosa/kaikki on useilla aloilla varattu ensikertalaisille hakijoille.
- Koulutusala voi kuitenkin vaihtaa myös opiskelupaikan vastaanotettuaan.

Kuva: Pexels.com (CC0)

Korkea-asteen I yhteishaku

- **Ensimmäinen haku 7.1.2026 klo 8.00 – 21.1.2026 klo 15.00**
- suurin osa englanninkielisistä koulutuksista (AMK/yo), Taideyliopiston koulutukset sekä Tampereen yliopiston teatteritaiteen koulutukset
 - korkeintaan kuusi hakukohdetta
 - hakukohteita ei laiteta mieluisuusjärjestykseen
 - **hakija voi tulla valituksi useaan hakukohteeseen**
 - **Ei vaikuta maaliskuun hakuun!**
 - **Tarkista em. koulutusten osalta jo joulukuussa 2025, miten niihin haetaan (esim. Aalto yo ja LUT erillishaku)**

Korkea-asteen II yhteishaku

- **Toinen haku 10.3.2026 klo 8.00 – 24.3.2026 klo 15.00**
 - ns. päähaku (suurin osa koulutuksista)
 - korkeintaan kuusi hakukohdetta
 - **hakukohteet laitetaan mieluisuusjärjestykseen**
 - hakijalle **tarjotaan vain yksi opiskelupaikka**
- Hakija voi siis saada useamman opiskelupaikan (ensimmäinen haku + toinen haku), mutta hän **voi ottaa vain yhden paikan vastaan**

Yhteishaun ulkopuoliset hakukohteet (Studeo 7.1.)

- Linkkilistaa Studeon luvun 7.1. tekstiosion lopussa; mm. Polamk, Pelastusopisto, Suomen Ilmailuopisto, Tulli, Rajavartiolaitos
- Tarkista valintaperusteet oppilaitoksen sivuilta, esim. Polamk on oltava lukion oppimäärä / yo-tutkinto **suoritettuna** hakuajan päättymiseen mennessä
- Ammatilliset perustutkinnot: **yo-pohjaiset** koulutukset jatkuvan haun kautta

Miten hakeminen korkea-asteelle tapahtuu?

- Koulutukset löytyvät Opintopolusta
- Käytä rajoituksia:
 - + Lisää hakuehtoihin Koulutustausta –kohtaan merkintä "Ylioppilas"
 - + Koulutustyyppi-kohdassa rajausta hakemasi tutkinnon mukaan "AMK-tutkinto / kandidaatin tutkinto / kandi + maisteri"
- Koulutuksiin haetaan uuden joko hakukohteella olevan linkin tai Opintopolun etusivulle tulevan lomakelinkin kautta
- Yhteishaku tehdään Opintopolussa ilman kirjautumista

- Hakija voi ladata pyydetyt liitteet (esim. erityisjärjestelyhakemuksen liitteet tai ennakotehtävät) suoraan hakulomakkeelle, tarkista hakukohteesi ohjeet ja aikataulu
- Hakulomaketta ei voi tallentaa luonnostilaan, vaan lomake täytetään kokonaisuudessaan ja **lähetetään**
- Vahvistussähköpostin mukana hakija saa hakemuksen muokkauslinkin (voimassa 14 vrk)
+ Kertakäyttöinen, voit tilata uuden
- Hakulomaketta voi lähettämisen jälkeen muokata ja/tai täydentää hakuajan loppuun mennessä em. sähköpostilinkin kautta

Opiskelupaikan vastaanottaminen

- Todistusvalinnan tulokset ilmoitetaan viimeistään **25.5.2026**
- Ensimmäisen yhteishaun tulokset julkaistaan **viimeistään 27.5.2026**
- Muiden valintojen tulokset julkaistaan **viimeistään 2.7.2026**
- Opiskelupaikka **pitää ottaa vastaan** ennen **9.7.2026 klo 15** sitovasti tai ehdollisesti.
 - Ehdollinen vastaanottaminen mahdollistaa sen, että hakija jää jonottamaan ylempää hakutoivetta. (Varasijavalinta päättyy **4.8.2026 klo 15:00**)
 - Jos suoritat asepalvelusta/siviilipalvelusta, ota paikka vastaan ja ilmoita opintojen aloittamisen lykkäämisestä
 - Muista tehdä lukukausi-ilmoittautuminen korkeakoulun ohjeiden mukaisesti.

Valintojen tulokset Oma opintopolku –palvelussa:

- **Hyväksytty:** hakija on tullut hyväksytyksi **ylimpään hakutoiveeseen** tai **johonkin alempaan toiveeseen**, ja tullut hylätyksi ylempiin
- **Hyväksytty (odottaa ylempiä hakukohteita):** hakija on hyväksytty hakukohteeseen, mutta ylemmät hakutoiveet ovat vielä kesken
- **Kesken:** valintoja on vielä suorittamatta tai julkaisematta
- **Et saanut opiskelupaikkaa**
- **Varalla:** olet varasijalla hakukohteeseen

Jos sinulle tarjotaan opiskelupaikkaa, voit

- **Ottaa paikan vastaan**, jolloin kyseinen opiskelupaikka vahvistuu ja voit ilmoittautua korkeakouluun
 - **Ottaa paikan vastaan ehdollisesti**, jolloin jäät odottamaan esim. varasijavalintaa korkeampaan hakutoiveeseen
 - **Jättää paikan ottamatta vastaan (mieti tarkkaan, kannattaako!)**
 - **Yhden korkeakoulupaikan säännös** = voit ottaa vastaan yhden paikan samana **lukukautena** alkavasta korkeakoulututkintoon johtavasta koulutuksesta
- + Ei koske POLAMK, Högskolan på Åland eikä ulkomaisia korkeakouluja

Yhteishakutilaisuudet

- Voit tulla tekemään maaliskuun yhteishaun koululle.
Tietokone mukaan. Luokkatila ilmoitetaan lähempänä.
- TO 12.3.26 klo 13-14
- TI 17.3.26 klo 12-13
- TI 24.3.26 klo 10-11

Jatko-opintosuunnitelman tekeminen

- Mikä on päävaihtoehtosi?
- Mitkä ovat varavaihtoehtosi?
- Missä haluat opiskella?
- Haluatko päästä heti lukion jälkeen opiskelemaan vai haluatko pitää välivuoden?
- Miten aiot valmistautua pääsykokeisiin?
- Millainen suunnitelma välivuodeksi?

Tehtävä

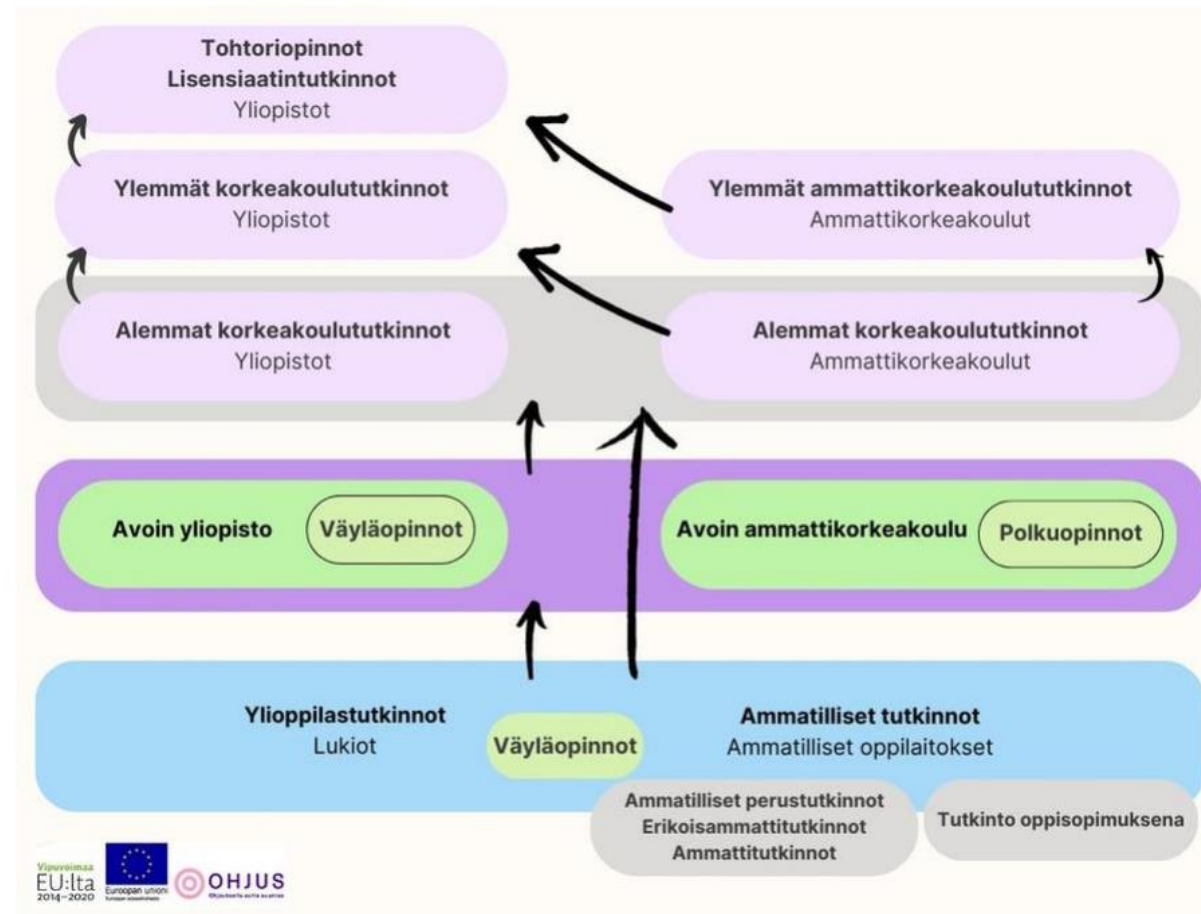
- Täytä Wilman lomake C: Jatko-opinto – ja urasuunnitelma kohdat 1-4.
- Varaa aika tarvittaessa omalta opoltasi.

2. tunti

Todistusvalinta ja

valintakokeet

Erilaisia tapoja päästä opiskelemaan

Valintatavoista

- Hakijan ei tarvitse hakiessaan päättää haluaako hakea **todistusvalinnalla** vai **valintakoevalinnalla**.
 - Ensin täytetään todistusvalintakiintiö. Jos pisteet ei riitä, hakija voi osallistua valintakokeeseen.
- **Avoimen väylät tai polkuopinto –haut ovat erillishakuja** eli niihin haetaan hakuajan puitteissa omalla hakulomakkeella ([esim. UEF tietojenkäsittelytiede kevään 2025 haussa](#))

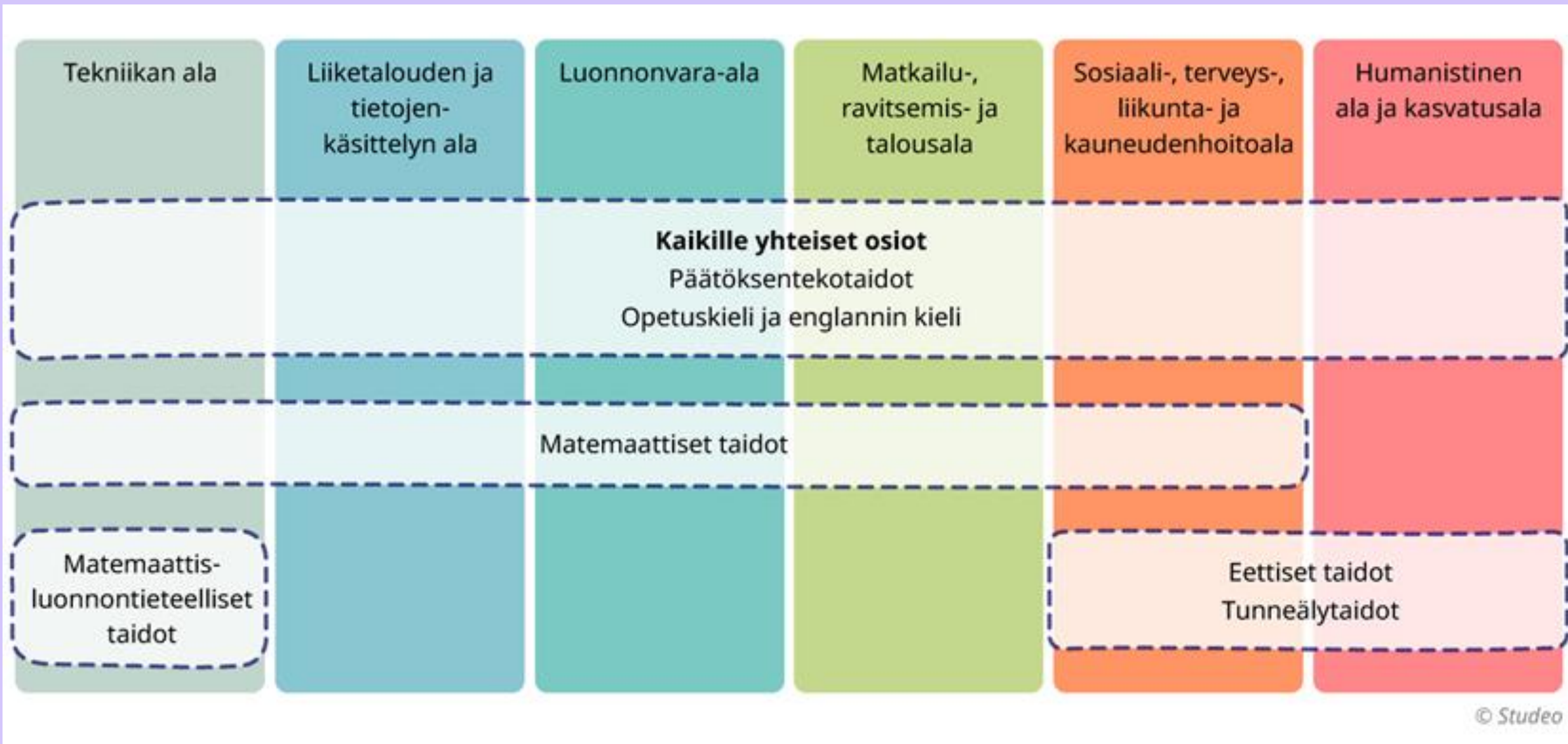
Ammattikorkeakoulujen todistusvalinta

(kaikki alat, pl. kulttuuriala ja tulkin koulutus, lisäksi voi olla hakukohdekohtaisia muita vaatimuksia)

Aine	L	E	M	C	B	A
Äidinkieli	46	41	34	26	18	10
Matematiikka	46	43	40	35	27	19
Pitkä						
Lyhyt	40	35	27	19	13	6
Vieras/toinen kotimainen kieli*						
Pitkä	46	41	34	26	18	10
Keskipitkä	38	34	26	18	12	5
Lyhyt	30	27	21	15	9	3
Ainereaali tai vieras kieli **						
Ainereaali	30	27	21	15	9	3
Vieras kieli (pitkä/lyhyt)	30	27	21	15	9	3

AMK-valintakoe

- Kevään 2026 yhteishaun osalta tiedot löytyvät www.ammattikorkeakouluun.fi -sivustolta
- Digitaalinen valintakoe, joka tehdään omalla koneella amk:n tiloissa (koepaikka valitaan haun yhteydessä)
- Kokeessa on yhteinen osio + alakohtaisesti määräytyviä eriytyviä osioita
- Kesto 2-4 tuntia, monivalintatehtäviä (oikea vastaus 1 p, väärä vastaus/tyhjä 0 p)
- Esimerkkitehtäviä löytyy ammattikorkeakouluun.fi -sivustolta

Yliopistojen todistusvalinta

- Uudet pistetaulukot otetaan käyttöön kevään 2026 yhteishaussa. [Yliopistojen todistuspisteytykset 2026](#)
- Yliopistojen todistusvalinnan pisteytykset riippuvat alasta (5-6 yo-koetta K2026)
- Käytännössä vuonna 2026 reaaliaineiden pisteytys tasapainottunut useilla aloilla, lyhyen ja pitkän matematiikan välinen piste-ero kaventunut useilla aloilla sekä äidinkielen/S2 painoarvo kasvanut kaikilla aloilla
- Lisäksi todistusvalinnassa voi olla **kynnysehtoja** eli tietty arvosana tietystä yo-kokeesta (esim. M MAA-yo-kokeesta) tai tietyn yo-kokeen suorittaminen (esim. BI yo-koe suoritettu). Nämä on täytettävä, että voi tulla valituksi todistuksella.
- Taidealoilla ja arkkitehtuuriin omat valintaprosessit, opetuslalla valinnan toisessa vaiheessa soveltuvuuskoe.

Yliopistojen valintakoevalinta

- Suomen yliopistoihin on käytössä 9 eri valintakoetta ja ne on tarkoitus järjestää aikataulullisesti niin, että todistusvalintojen tiedot ovat jo varmistuneet ennen koetta.

A	B	C	D	E
- fysiikka - kemia - matemaattiset tieteet - nanotiede - tietojenkäsittelytiede - tekniikan alat, DI-tutkinto + yllä olevien opettajankoulutukset	- biokemia ja molekyylibiotieteet - biolääketiede - farmasia - lääketiede - eläinlääketiede - hammaslääketiede - ravitsemustiede	- biologia ja ympäristötieteet - elintarviketieteet - geotieteet - maantiede - maataloustieteet - metsätieteet	- logopedia - psykologia - terveys- ja hoitotieteet - valmennustiede - liikuntabiologia	- kasvatus-tieteet - liikunta-pedagogiikka

F	G	H	I
- kauppatieteet - taloustiede - tietojärjestelmätiede - ympäristö- ja elintarviketalous	- hallintotiede - oikeustieteet - sosiaalitieteet - yhteiskuntatieteet - viestintätieteet	- filosofia - historia - kulttuurien tutkimus - taiteiden tutkimus - teologia	- kotimaiset kielet - vieraat kielet ja kielitieteet - kirjallisuustieteet

Yliopistojen valintakoevalinta

- Valintakokeissa on **yhteisiä** ja **aloittain eriytyviä osioita**. Hakija tekee ne kokeen osiot, jotka hänen hakukohteisiinsa kuuluvat. Samana päivänä suoritettava valintakoe voi kestää siis eri hakijoilla eri ajan, esim. valintakoe B farmasia 3h, lääketiede 4,5h
- Pohjatietoina edellytetään mm. lukion oppimäärän tietoja yleisesti tai oppiainekohtaisesti määriteltynä. Kokeissa voi olla myös erilaista ennakkomateriaalia tai kokeessa jaettavaa aineistoa (esim. tieteellisiä artikkeleita, aineisto voi olla englanniksi)
- Kokeiden tehtävät voivat olla monivalintatehtäviä, laskutehtäviä, päättelytehtäviä, esseetehtäviä jne.
- Tarkemmat tiedot valintakokeista ja niissä vaadittavista pohjatiedoista sekä kokeessa sallituista välineistä (esim. laskimet) löytyvät yliopistovalinnat.fi-sivustolta. Tutustu huolellisesti oman valintakokeesi tietoihin jo etukäteen!
- Yliopistojen valintakokeen tekopaikkakunta valitaan yhteishaun yhteydessä. Kokeeseen ei tule erillistä kutsua, eli merkitse aika ja paikka itsellesi kalenteriin!
- Varmista aina vielä hakukohteidesi omilta nettisivuilta, ovatko mukana yhteisissä valintakoevalinnoissa.

Miten valmistautua yo/AMK valintakokeeseen?

- Valintakoetehtävät keväältä 2025 ovat nähtävissä yliopistovalinnat.fi -sivustolla ko. valintakokeen sivulla.
- [AMK valintakokeen sisältö](#) -sivustolla on kuvattu valintakokeiden vaatimuksia ja sisältöjä.
- Avoimen yliopiston tai AMK:n opintojaksoista voi olla hyötyä tieteen alan aineistojen ja kirjoitustavan harjoittelussa (jos kokeessa on kirjoitustehtäviä). Jotkut valintakokeet pohjaavat lukion oppimääriin.
- Kannattaa opetella käyttämään kokeissa sallittuja apuvälineitä, kuten laskimia, etukäteen.
- Kuvioiden, graafien, tekstiaineistojen jne. analysointitaitoja tarvitaan monella alalla - näitä olet opetellut koko lukion ajan ja kerratessasi ylioppilaskokeisiin, lue lisäksi muutama hakemasi alan tieteellinen artikkeli, niitä voi olla aineistona.
- Valintakokeeseen kannattaa osallistua, vaikka et hakisi vielä "tosissaan". Kokeen tekeminen on hyvää harjoitusta tulevaa varten (ajankäyttö, tehtävätyypit, koetilanne).

Tehtävät

- luku 5.3 tehtävä PP2
- luku 6.3 tehtävä PP1